

[Voigt.]

i den nævnte retning. Men naturligvis håber jeg først og fremmest på, at udvalgsarbejdet vil overbevise ordførerne om, at de har taget et forkert standpunkt her i dag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Forslagets overgang til anden (sidste) behandling
vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ændring af lov om forhandling, udførsel og indførsel af æg og ægprodukter m. m. [af Børge Møller m. fl.]

(Lovforslag nr. L 102. Fremsat 15/3 77).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Til det lovforslag, som fremskridtspartiet her har fremsat, skal jeg bemærke, at den heri foreslåede udvidelse af producentsalget af æg allerede blev indgående drøftet ved sidste ændring af ægloven i 1972. Man kom dengang til det resultat, at det såvel af sundhedsmæssige som af kvalitets- og kontrolmæssige grunde var uforsvarligt at foretage den foreslåede udvidelse af producentsalget. Man måtte nemlig regne med, at et stort antal forbrugere ikke ville have mulighed for at vurdere den kvalitetsmæssige risiko, der er forbundet med køb af ukontrollerede æg. Hertil kom, at en udvidelse af det direkte producentsalg vil have en konkurrenceforvridende virkning, idet de autoriserede ægpakkerier er underlagt bestemmelser om indsamling, opbevaring, nedkøling, sortering, transport m. v., der ikke kræves overholdt ved producentens salg af æg direkte til forbrugeren. De hensyn, der lå bag den holdning, man nåede frem til i 1972, har samme gyldighed i dag.

I september måned sidste år gjorde jeg i min besvarelse af det af det konservative folketingsmedlem fru Karen Thurøe Hansen stillede

spørgsmål rede for, hvorfor der ikke i ægloven er hjemmel til at tillade salg i købmandsbutikker af usorterede æg, men alene til at tillade ægproducenters salg direkte til forbrugeren. Jeg har med interesse bemærket, at det i bemærkningerne til det nu foreliggende lovforslag erkendes, at de gældende EF-bestemmelser udelukker salg af usorterede æg i butikkerne.

Landbrugsministeriet er bekendt med indholdet af det brev, fjerkræbranchens samarbejdsudvalg har sendt til folketingets landbrugs- og fiskeriudvalg, og hvori fjerkræbranchen tager afstand fra fremskridtspartiets lovforslag. Det er landbrugsministeriets opfattelse, at de argumenter for en udvidelse af producentsalg af æg, som er fremført af fremskridtspartiet i forbindelse med lovforslagets fremsættelse, ikke vejer nok til over for de modhensyn, der gør sig gældende i denne sag, og jeg må derfor anbefale, at lovforslaget afvises.

Erik Andersen (S):

Idet jeg henviser til de af landbrugsministeren fremførte bemærkninger, skal jeg på mit partis vegne afvise det foreliggende lovforslag.

Karlskov Jensen (V):

Jeg kan stort set henvise til de bemærkninger, som landbrugsministeren fremsatte her, men vil dog gerne føje til, at hvis man under udvalgsarbejdet, hvis der bliver et sådant, kan fremlægge oplysninger, som er nye for os, så vil vi naturligvis være villige til at se på dem og til at overveje dem, men der rejser sig jo en lang række problemer, hvis man generelt lemper de gældende bestemmelser.

Grove (KF):

Dette lovforslag har til hensigt at liberalisere handelen med ukontrollerede æg, og der bliver i bemærkningerne sat lighedstegn mellem ukontrollerede æg og landæg. Jeg er ikke sikker på, at et ukontrolleret æg absolut behøver være et godt og et frisk landæg. Det kan lige så godt være et æg, der er produceret ved hjælp af høns i bur eller på tråd. Derfor kan det godt være et udmærket æg, men det er blot ikke nok, at man liberaliserer på den måde.

Det er, som om dette lovforslag forudsætter, at den frie handel med æg især vil hjælpe den lille producent, men jeg tror, lovforslaget vil bevirke, at det bliver de store producenter, der iværksætter et salgssapparat og kører rundt til

[Grove.]

forbrugere eller sælger på torve, eller hvor man nu vil sælge æggene. Disse æg vil naturligvis kunne sælges billigere, fordi der ikke er stemplingsudgifter og kontrolomkostninger på dem, og det vil bevirke, at den lille købmand og ismejeriet vil blive udsat for en ublu konkurrence, fordi disse småhandelnde stadig væk skal sælge kontrollerede æg, som koster et par kroner mere pr. kg.

Når jeg tager disse negative ting frem, så er det ikke, fordi jeg er tilfreds med den nugældende æglov. Vi vil da gerne være med til at skaffe forbrugerne de bedste og de mest friske æg, men det skal ikke ske igennem en ublu konkurrence.

Jeg håber, vi i udvalgsarbejdet kan se på disse ting, og at vi måske kan nå frem til en eller anden form, der skaffer forbrugerne de bedst mulige æg og de handlende de bedst mulige forhold at sælge dem under.

Jes Schmidt (CD):

Der ligger et skær af romantik over begreb som landæg og faktisk også over torve ude i Europa, hvor man kan købe fisk og æg osv. på torvet. Men det her foreliggende lovforslag støder på mange områder bl. a. på sundhedslovgivningen, så det vil volde meget stort besvær at få noget praktisk ud af det. Vi vil da gerne se på i udvalget, om der er noget at rette i den gældende lovgivning, som efter vor mening er nogenlunde tilfredsstillende.

Ole Olsen (SF):

Når man ser dette lovforslag, må man vel sige, at det er en meget stor kolbøtte, fremskridtspartiet vil slå. Man vil næsten gå fra den ene yderlighed til den anden. I modsætning til ministeren vil jeg sige, at det kan da godt være, at der er nogle bagateller, vi kan kigge på i udvalget – det mener ministeren måske i virkeligheden også – om vi nu har trukket den helt rigtige grænse, det kan jeg ikke sige.

Det spiller ind i vores overvejelser, at løser man op, som der er gjort her, så har jeg svært ved at se, at man ikke vil påføre andelsbevægelsen en konkurrence, som jeg ikke finder særlig rimelig, for der vil jo være nogle omkostninger, som disse producenter kan spare, men som andelsbevægelsen og andre indsamlere og pakkere af æg ikke kan spare, nemlig omkostninger, som er et led i sundhedskontrol-

len. Der ligger også veterinære hensyn bag de regler, der findes for øjeblikket.

Som forslaget foreligger, må vi afvise det, men vi er som sagt villige til at se på i udvalget, om der kan ske nogle lempelser i de nugældende regler.

Fuglsang (DKP):

Jeg kan tilslutte mig ministerens henstilling om at afvise det foreliggende lovforslag, og jeg kan næsten sige på forhånd, at det også vil være svært i udvalgsarbejdet at få mig til at ændre standpunkt. Vi finder det ikke tilrådeligt at gennemføre det.

Der tales i bemærkningerne om liberalisering – det lyder næsten lige så romantisk som det med landæggene – men det drejer sig jo ikke blot om en liberalisering, forslaget svækker også den kvalitetsmæssige og sundhedsmæssige garanti, som ligger i kontrollen, og det er jo ikke ukendt, hvilken fare for forskellige sygdomme der netop kan ligge i at sprede ukontrollerede æg blandt befolkningen.

Svend Haugaard (RV):

Selv om vi ikke er uforstående over for forbrugeres ønske om at få noget i retning af redevarme æg, så mener vi dog, at da man efter den sidste ændring på området kan henvende sig direkte til producent og få æggene dér, er det ikke nødvendigt at foretage en ændring i de regler, vi har i dag.

Arne Bjerregaard (KrF):

Jeg ved næsten ikke, hvor alvorligt jeg skal tage det herværende forslag, idet jeg i al fald finder den nugældende ordning på de væsentligste områder helt rimelig. Jeg finder det også helt i orden, at de dørforsikrede og af forbrugerråd og forbrugeroombudsmand vatindpakkede forbrugere har ganske godt af at bevæge sig ud på landet for at hente æggene, i stedet for at æggene bringes til dem. Der er jo ingen, der hindrer forbrugerne i at tage ud på landet og hente de såkaldte landæg. Jeg ved ikke, om andre æg ikke også er landæg, jeg ved ikke, om de kontrollerede æg ikke også stammer fra landet. Jeg synes, forbrugeren har ganske godt af at tage ud på landet og hente sine æg, hvis han vil have dem friske. Samtidig kunne det jo være, han kunne få en samtale med den derværende landmand og derved måske få en kulturforståelse, som var lidt højere, end der i

[Arne Bjerregaard.]

Øvrigt gives udtryk for i dette ting ved de almindelige kulturdebatte. Skulle dette blive tilfældet, ja, så må jeg sige med digteren: »Og det var i grunden slet ikke så galt«. Lad os beholde det, vi har!

Hjortlund Christensen (DR):

Hvis lovforslaget er et forsøg på at få æghandelen legaliseret, så kan vi fra retsforbundets side se med velvilje på det. Vi er desværre ikke med i udvalget, men vi vil forsøge at følge arbejdet hen ad vejen.

Der blev her fra talerstolen sagt, at man kunne forvente, at større firmaer ville distribuere æggene. Hvis jeg har forstået lovforslaget ret, så er betingelsen jo, at handelen skal foregå mellem producenten og forbrugeren; der bliver ikke givet lejlighed til nogen mellemhandlere.

Men vi er da også bekendt med, at denne æghandel kan befordre frygtelige ulykker. Der er som bekendt en frygtelig sygdom, der kan befordres med fordærvede æg, nemlig muse-tyfus, og efter statistikken over dødsfald har vi da nogle dødsfald af denne art her i Danmark.

Som sagt, vi vil gerne følge forhandlingerne; det, vi sigter imod fra retsforbundets side, er at få denne handel legaliseret.

Ordføreren for forslagsstillerne (Børge Møller) (FP):

Jeg siger tak til landbrugsministeren og ordførerne, selv om der ikke var så forskrækkelig meget positivt i det, de sagde. Det er en meget lille, beskeden liberalisering, vi her vil foretage. Som det er i øjeblikket, må landmanden eller ægproducenten jo sælge fra stalddør, men lovforslaget vil indebære, at han må levere direkte til forbruger. I øjeblikket er det sådan, at bymenneskene må tage på en aftentur ud i landet, og derved kan der måske, som hr. Arne Bjerregaard fra kristeligt folkeparti sagde, komme en ganske udmærket udveksling i gang, men det kan der også ved, at landmanden må have lov at levere æggene. Jeg håber, vi arbejder videre med tingene i udvalget. Der er ikke særlig meget sprængstof i dette lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Fjerde næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til folketingsbeslutning om begrænsning af sammenlægningsretten for landbrugsejendomme og om landbrugspligt på fri jord [af Svend Haugaard m. fl.].

(Beslutningsforslag nr. B 13. Fremsat 11/3 77).

Forslaget sattes til forhandling.

Landbrugsministeren (Poul Dalsager):

Det af det radikale venstre fremsatte forslag til folketingsbeslutning omfatter forslag til en række lovgivningsinitiativer, som jeg stiller mig sympatisk over for. Jeg er enig med det radikale venstre i, at der er behov for ændringer i landbrugsloven på en række områder. Jeg er ligeledes enig med det radikale venstre i, at det er af væsentlig betydning, at disse spørgsmål snarest muligt tages op til en løsning.

Det vil efter min opfattelse imidlertid være forkert, at man kaster sig ud i en lovgivningsreform på et så vigtigt område, uden at de forskellige spørgsmål har været genstand for en grundig forudgående undersøgelse og overvejelse. Det var med henblik herpå, at jeg i december 1975 nedsatte et udvalg med den opgave dels at foretage en analyse af den danske landbrugsproduktion og afsætningsmønstret, herunder forudsætningerne for og konsekvenserne af en ekspansion af den animalske produktion, dels at undersøge, om de pågældende regler i landbrugsloven bør ændres på visse punkter.

Udvalget har foretaget en dybtgående undersøgelse af en lang række spørgsmål, der er af betydning ved fastlæggelsen af den fremtidige landbrugspolitik, herunder spørgsmål om den primære landbrugsproduktion, og forudsætningerne for en ekspansion af den animalske produktion, spørgsmål i relation til generationsskiftet inden for landbruget, spørgsmål om ændringer af landbrugsloven på en række punkter og spørgsmål om forædling og afsætning af den animalske produktion. Jeg